

Ça va...? 2004

Anton Janse (tekst), Freddie van Nieulande (foto's)*

Ja het ging; heel goed zelfs. De Paasexcursie naar het oostelijk deel van het Parijse bekken, was niet drukbezocht, maar ondanks de steeds schaarser wordende ontsluitingen, zijn er toch weer de nodige zakjes richting Nederland afgevoerd.

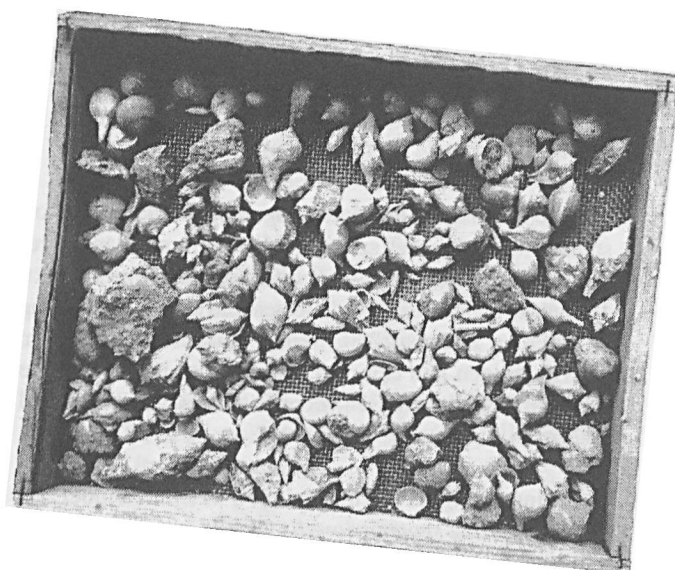
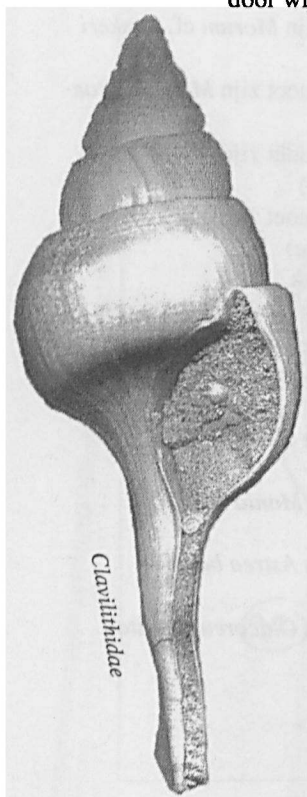
Het weer was uitstekend, de verblijfplaats idem met een goede sfeer onder de deelnemers.

Het gezelschap bestond uit: Jan Boes, Henk en Sinie Bol, Adriaan Dorst met Mark en Marieke, Ton van Eijden, Anton en Mar Jansc, Henk en Wil Mulder, Freddie en Teunie van Nieulande en Henk Jan van Vliet.

Op enkele deelnemers na die verblijf in hotel prefereerden, verzamelde de rest van het gezelschap zich vrijdagmiddag op de uitgekozen kampeerplek. Een 'camping rural' dit keer.

Achtertuintje van een champagneboer, oude vruchtbomen, kort gemaaid gras en fraaie bloemenborders. Keurig schoon sanitair en een praathuis met grote houtkachel om oud snoeihout van de wijnstokken in te stoken. Prima gelegenheid om de frisse avonden in door te brengen en onder het genot van al dan niet lokaal druivenvocht oude en nieuwe verhalen te evalueren.

Zaterdag 10 april, op zoek naar de ontsluiting bij Fleury. Voorheen was er een ten noorden van het dorp, aan de westkant van de D22. Deze is opgeruimd en door wijngaarden in beslag genomen.

Even verderop, richting Cormoyeux, zitten in de bosrand nog een aantal ontsluitingen in het midden-Lutetien, de beroemde laag van Damery. Hier was voor het hele gezelschap ruim mogelijkheid om te verzamelen. Het Lutetien ligt hier direct op de Campanien kalk.

Na het nodige hak- en spitwerk kon het niveau met *Cerithium giganteum* bereikt worden, waarvan diverse exemplaren geoogst konden worden benevens de rijke begeleidende fauna.

Zondag 11 april was Pourcy aan de beurt. Een klein dorp, bekend van de Sparnacien ontsluitingen. De oudste is net buiten het dorp gelegen, een zandgat langs de D386, geheel dichtgegroeid. Een andere vindplaats ligt even weste-

Een enthousiaste verzamelaar in Fleury.

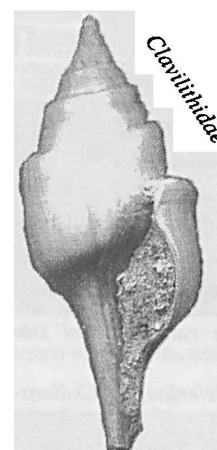
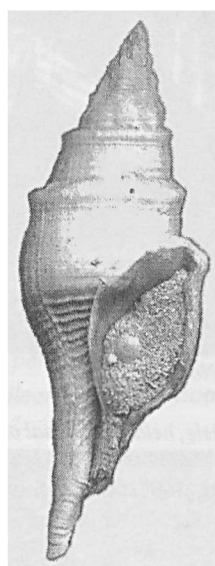

Uitzicht vanaf de vindplaats Fleury.

lijker, bij de zijweg naar de Moulin d'Ardre. Tegenover de grote open landbouwschuur werd ook zand gewonnen uit het rijk met fossielen voorziene Sparnacien-niveau. Ook deze plaats was geheel overwoekerd, hoofdzakelijk met braamstruiken. Hier is echter na een ochtendje werk wel weer een goede ontsluiting te maken.

Verder is er in Pourcy het bezoekerscentrum van het landschapspark 'de la Montagne de Reims'. Hier is allerlei informatie van de streek verkrijgbaar, ook op gebied van de geologie, wandelroutes en onderkomens. Van tijd tot tijd zijn er ook thematische exposities te zien.

Even ten noorden van het dorp, vlakbij een van de wandelroutes ligt achter de wijngaarden, tegen de heuvel aan een kleine zandgroeve. Deze ontsluit het jongste deel van het

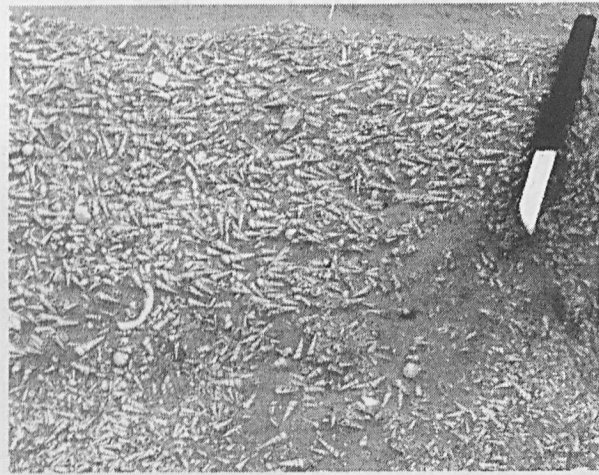
Mar Janse begroet de deelnemers van de paasexcursie.

Op de 'camping rural' Domaine Nowack.

Fossielenlaag bij Châlons-sur-Vesle, helaas allemaal ontkalkt.

Lutetien, een interessant niveau, uit de regressie periode aan het eind van deze etage. De uitbundige fauna van het midden-Lutetien verarmt en er komen meer euryhaline elementen in voor zoals *Bayania* en *Serratocerithium serratum*. Dit niveau was ook bekend uit Damery en Venteuil, maar is overal iets anders ontwikkeld door invloed van nabije rivierinvloed en de snelle regressie in westelijke richting.

De fossielinhoud van dit gat was rijk en goed geconserveerd. Na een ochtendje monsternamen is een deel van het

gezelschap weer naar Fleury teruggekeerd om hun claim daar verder uit te spitten.

Op beide plaatsen is het goed verzamelen, wel is het aan te raden dit in gezelschap te doen, daar nu en dan onverwachte delen van de ontsluiting kunnen instorten. In zo'n geval kan het net als bij de duiksport van levensbelang zijn een 'buddy' in de buurt te hebben. Ook dient men zich er van bewust te zijn dat de plaatsen in een beschermd landschap park zijn gelegen. Tot nu toe wordt over kleinschalige graafacties meestal niet moeilijk gedaan, maar werken op grond van een ander of 'de gemeenschap', geeft toch de verplichting om er geen puinhoop van te maken.

Freddie en Henk Bol hebben de locatie van Châlons-sur-Vesle nog verkend, een grote zandheuvel, waar het Thanetien fraai is ontsloten. Hier is nog genoeg te zien, maar om te kunnen verzamelen was de grond nog te nat, daar de fossielinhoud erg bros is door ontkalking.

Ook de groeve bij Vaux-Varennes is nog open, het oude gedeelte is gedeeltelijk met vuilnis gevuld en verlaten. Ernaast is een reusachtig gat gegraven voor nieuwe zandwinning, dit is echter omgeven door een 3 meter hoog hekwerk.

In deze groeve is aan de basis het Cuisien ontsloten met daarop een transgressie laag met daarboven het oudste deel van de Lutetien afzettingen.

Er is nog steeds leuk te verzamelen in dat gebied, weliswaar niet meer op een grote schaal als in het verleden, maar met mooi weer in een fraai landschap, was het zeer de moeite waard.

Een algemene indruk na meer dan dertig jaar deze streek bezocht te hebben, is dat de welvaart daar enorm is toegenomen. Zichtbaar aan de aankleding van de huizen en dorpen. De wijngaarden zijn enkele honderden meters verder de heuvels opgerukt, vaak ten koste van leuke ontsluitingen. Op de hellingen en in de dorpen zijn veel fontein, vroeger leverden deze goed water. Door intensief gebruik van landbouwgif en meststof is dit water nu nog slechts geschikt om de auto te wassen, prijs voor deze (schijn)welvaart?!

**Anton Janse, G. van Voornestraat 165, 3232 BE Brielle,
email: acjanse@hetnet.nl*

**Freddy van Nieulande, Scheldepootstraat 56, 4339 BN
Middelburg, tel. 0118-601 729, email:
frvannieu@zeelandnet.nl*